

Posudek bakalářské práce Marcely Koubové

Specifika překladu biblických textů do českého znakového jazyka

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta,

Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Marcela Koubová se rozhodla zpracovat téma nesnadné, teoreticky (a podle mého názoru i „prakticky“, tj. ve vztahu k výzkumu) náročné na uchopení a na šíři souvisejících teoretických disciplín. Problematika překladu biblických textů do znakových jazyků u nás dosud nebyla uceleně zpracována; pozornost odborníků i samotných neslyšících je, stejně jako ve světovém měřítku, zaměřena doposud hlavně na překládání samotné. Na bakalářskou práci diplomantky je proto potřeba nahlížet jako na první, do problematiky vstupní, sondu, která by však mohla ukazovat směr dalšího navazujícího výzkumu a být přínosná a využitelná v oblasti lexikografické, překladatelské i teologické.

V teoretické části práce kol. Koubová vymezuje základní termíny související s překladem Bible obecně i ve vztahu ke znakovým jazykům, shrnuje poznatky z některých dostupných zahraničních překladů do jednotlivých znakových jazyků a představuje mezinárodní organizace školící neslyšící překladatele a slyšící konzultanty překladu. Obsah těchto kapitol dokládá multidisciplinární povahu práce, jejíž zpracování kladlo na autorčinu orientaci v problematice a její teoretické znalosti (i praktické jazykové dovednosti) vysoké nároky. Na druhou stranu je třeba podotknout, že ne všechny informace, které autorka předkládá v této části práce, jsou náležitě explicitně vztáhnuty k tématu práce (např. informace o biblických jazycích).

Druhé těžiště práce spočívá ve výzkumu; diplomantce se podařilo získat během prvního roku velké množství jazykového materiálu, na jehož zpracování následně vynaložila značné úsilí (např. analýza Slovníku obnášela 547, resp. 538 hesel).

Hlavní cíl (formulovaný na s. 34) - tj. analyzovat překlad biblických textů do ČZJ – provedla diplomantka na jazykovém materiálu dvou ukázek: v souvislosti s informacemi uvedenými v teoretické části práce analyzovala a popsala získané překlady jak z pohledu specifík jazykových, tak nejazykových. Celý rozbor (uvedený v Příloze II., s. 66) má jednotnou a přehlednou strukturu; vedle citací dílčích částí textu (konkrétních biblických veršů) vypracovala diplomantka přepis znaků, pro jehož účely si upravila tabulku značek dle Novákové (2009). Z něj následně abstrahovala konkrétní specifika, která tvoří obsah kapitoly 5.

Druhou oblastí zájmu diplomantky byl Slovník znaků křesťanských pojmů pro neslyšící, resp. sonda do stavu jeho aktuálnosti. Autorka si pro tyto účely formuluje výzkumný problém (s. 34), proměnné (s. 35) a pět hypotéz (s. 34), které potvrzuje, příp. vyvrací v kapitole 4.5 (s. 39). Jak již bylo řečeno, Marcela Koubová vynaložila na tuto část své práce nemalé úsilí (zaznamenané především na přiloženém DVD). Je škoda, že při konečných úpravách textu chyběl autorce čas (a možná i síly) na podrobnější, čtenáři srozumitelnější a graficky bohatší

způsob zpracování v tištěné části práce.

Poznámky a dotazy:

1. Na s. 18 autorka uvádí dva pojmy z oblasti biblických proprií, a to etymologizaci a reetymologizaci. Mohla by uvést konkrétní příklady? Dokázala by diplomantka vyjádřit svůj názor na to, v jakém vztahu k této problematice se podle jejího výzkumu jeví pojmenovávání biblických postav v českém znakovém jazyce?
2. Mohla by diplomantka uvést, odkud čerpá, když na s. 23 tvrdí, že „...v případě překladů do ČZJ se vždy jednalo o překlad z některého/některých českých překladů vzniklých po roce 1990...“?
3. Co znamená „mezinárodní verze ASL“? Autorka ji charakterizuje v poznámce pod čarou na s. 29. Nejedná se o mezinárodní znakový systém?
4. Na s. 35 diplomantka popisuje metody, které se rozhodla využít při své snaze o nástin aktualizace Slovníku, přičemž nezakrývá jejich slabiny. Dokázala by diplomantka navrhnout i jiný postup?
5. Mohla by se autorka vyjádřit k výzkumnému problému formulovanému na s. 34 a pokusit se jej – na základě své práce - zodpovědět?

Bakalářská práce Marcely Koubové je přehledná a logicky vhodně strukturovaná. Po jazykové stránce má práce dobrou úroveň, i když se občas objevují nepřesné formulace, překlepy (s. 25, 29, 62) aj. Problémy se stylizací připisují hlavně práci se zahraničními zdroji. Při práci s literaturou prokázala diplomantka velkou snahu o přesnost, přesto se v práci objevují některé nesrovnalosti: v seznamu literatury chybí odkazy na internetové zdroje (např. s. 26 je uvedena adresa www.deafmissions.com, v seznamu literatury není nebo je uvedena na s. 60 u jména Entinger?); u několika titulů autorka uvádí rozdílnou dataci v textu a v seznamu literatury (s. 16 – Čermák, 2007 nebo 1997, v seznamu literatury 2001; s. 21 – Nida, 1964, v seznamu literatury 2003; s. 40 – Nováková, 2009, v seznamu literatury 2008 aj.).

Závěr: Předložená práce Marcely Koubové splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a může být podkladem k obhajobě.

Návrh klasifikace: VELMI DOBŘE

Praha, 14. června 2013

Romana Petráňová